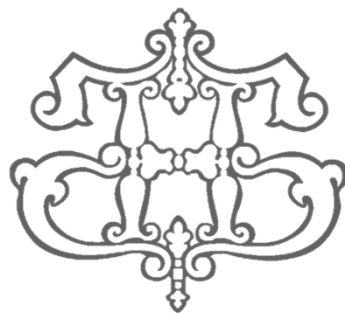

Девизне резерве, инфлација и курс

Радован Јелашић, гувернер НБС

20. август 2004.

Девизне резерве НБС су од 1. августа 2004. године повећане за 229 млн USD *

- **Девизне резерве су на дан 18. 8. 2004. износиле 3,513 млрд. USD, иако**
 - Република Србија је нето поверилац према иностранству
 - период 1. 1 - 18. 8. 2004 – вратила 85, а добила 67 млн USD,
 - приходи од приватизације су “усахли” и износе свега 25 млн USD до данас,
 - извршена је рекордна исплата обвезница старе девизне штедње у висини од 204 млн USD.
- **У периоду од 1. 8. дневно је у просеку:**
 - НБС банкама продавала: 1,7 млн USD
 - Банке су међусобно трговале: 7,2 млн USD
 - Мењачи су предавали: 6,7 млн USD

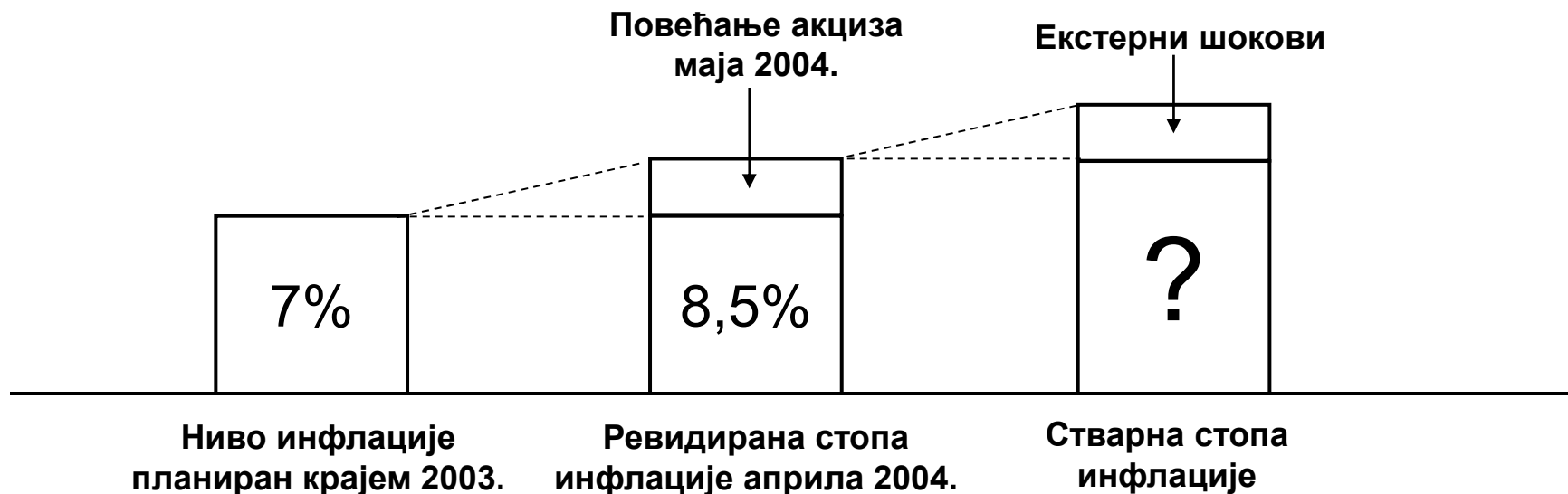
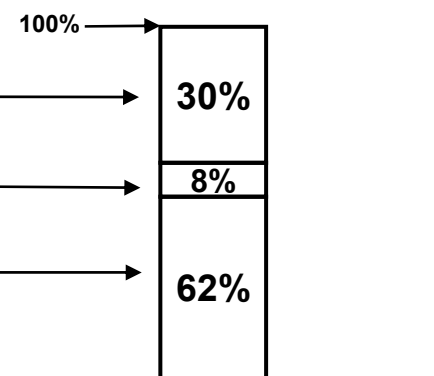
Испуњени сви услови за стабилност динара

* Девизне резерве су опале за свега 37,2 млн USD у поређењу са 31. 12. 2003.

Екстерни шокови су знатно допринели повећању нивоа инфлације

- Стопа инфлације 1 - 7. 2004. је 6,6%, од чега
 - инфлација узрокована екстерним шоковима: ~ 2,0%
 - ефекат раста цене струје: ~ 0,5%
 - остало: ~ 4,1%
- План кретања стопе инфлације у 2004. години

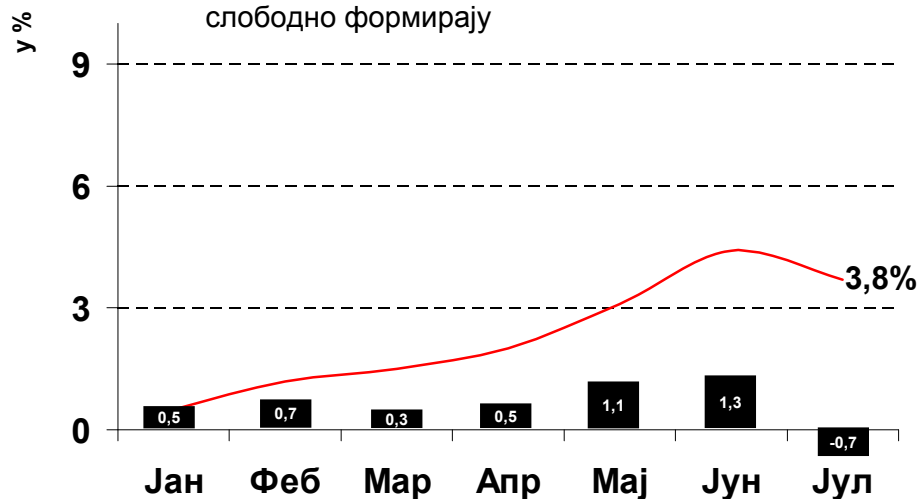
Декомпозиција
инфлације до 8. 2004.*

* На бази првих прелиминарних података.

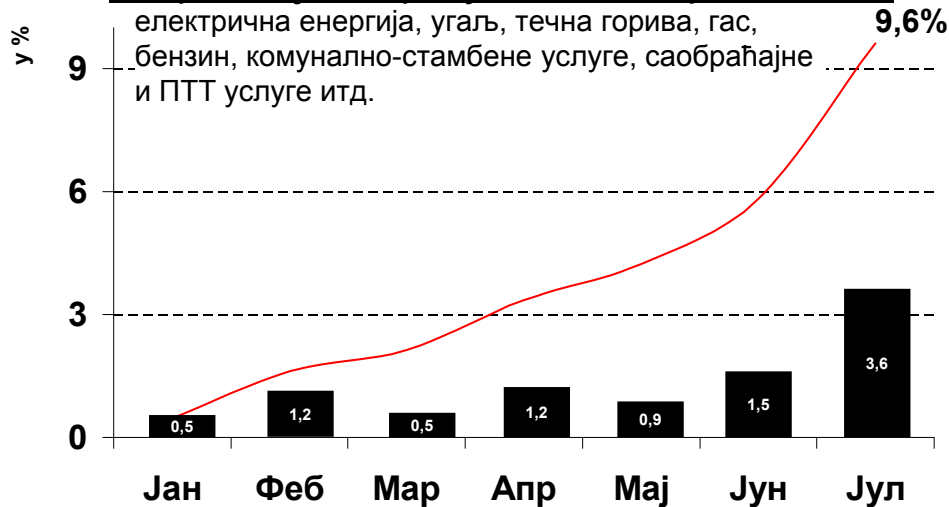
И док базна инфлација опада, укупна инфлација расте због раста цена на регулисаним тржиштима

Базна инфлација: промена малопродајних цена које се слободно формирају

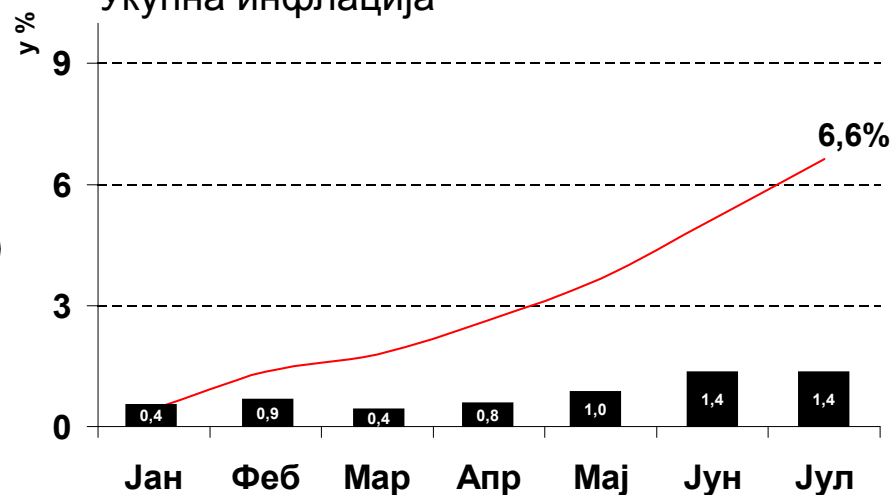

Инфлација на регулисаним тржиштима

електрична енергија, угаљ, течна горива, гас, бензин, комунално-стамбене услуге, саобраћајне и ПТТ услуге итд.

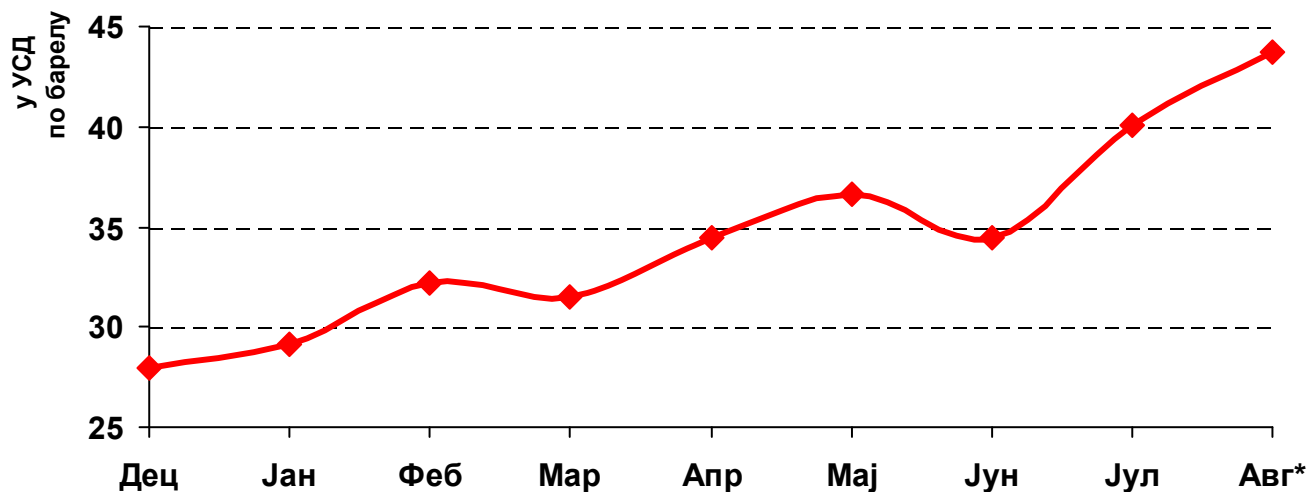

Укупна инфлација

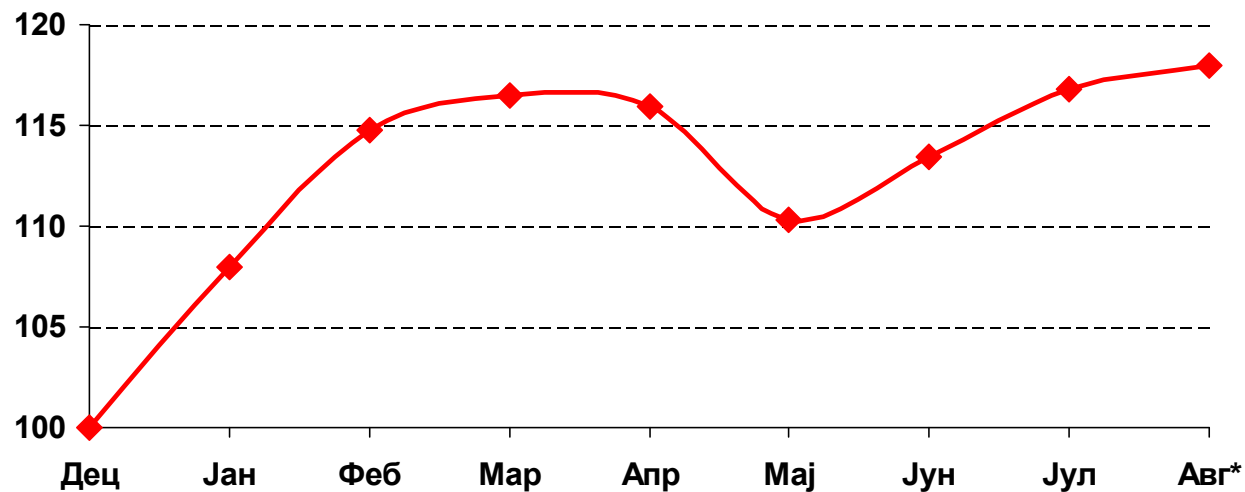

Раст цене сирове нафте и метала негативно утиче на развој целокупне светске привреде

Цена сирове нафте на светском тржишту у 2004.

Пораст цена метала на светском тржишту у 2004.

**Јачање USD
према EUR
додатно
повећава
увозне цене
изражене у
динарима**

Против поскупљења мора се енергично наступити са свим расположивим средствима

- Влада треба активно да користи инструментарије којима располаже
 - Поспешивање конкуренције, али и спречавање стварања монопола
 - Смањење прелевмана и других субвенција
 - Давање контингената за извоз само за предузећа која не дижу цене
 - Одобравање интервентног увоза
- Коришћење курса као изговор за раст цена млека је крајње популистички и имало би основа само онда када би краве пасле евре, а не траву!

“Политика девизног курса треба да унапреди домаћу конкурентност”*

- НБС се својом каматном политиком брине да инвестиције у динар буду исплативије од оних у девизе
- И док страни инвеститори и најпрофесионалније банке зарађују позамашне суме новца улагањем у динаре, многе банке као “неверне Томе” просто прижељкују натписе попут “1 евро 100 динара до краја године” и понашају се као обични улични тапкароши

Догађаји у августу потврђују да натписи у новинама иницирани од појединих интересних група немају никакво уточиште у реалним финансијским кретањима

Наслови појединих новина:

“Помама за евром”,
 "Лет изнад 74 динара",
 "Пази инфлација!"
 "Србији прети аргентински сценарио",
 "Девалвација: До Нове године 1 евро 100 динара",
 "Инфлација опасно прети",
 "Евро скаче брже од прогнозе гувернера НБС",
 "Пут од 73 до 80 динара за евро"
 "За евро 100 динара",
 "Динар може само да пада",
 "Евро расте јер поверење у државу пада“....

Август	Откуп од мењача у млн USD	Продаја на МДТ у млн USD	Промена висине нове девизне штедње у млн EUR	Кретање девизних резерви у млн USD
2.	5,22	4,1	1,44	3,328
3.	7,91	6,4	1,06	3,336
4.	2,21	4	1,22	3,322
5.	6,31	0	1,95	3,317
6.	4,58	0	1,64	3,331
9.	15,91	0	0,64	3,348
10.	2,74	4,4	2,52	3,423
11.	4,72	0,4	1,90	3,469
12.	6,60	0,2	1,99	3,462
13.	4,05	0,6	0,80	3,459
16.	13,99	0,2	0,76	3,467
17.	5,59	0,6	1,33	3,501
18.	7,33	1,4	0,50	3,512

НБС је предузела неколико непопуларних мера из своје надлежности у циљу сузбијања како инфлације тако и инфлаторних очекивања

- Повећање обавезне резерве за 3%, са следећим ефектима:
 - смањење динарске ликвидности: 2,8 млрд.
 - смањење девизне ликвидности: 2,5 млрд.
- Ограничење минималног нивоа обавезне девизне резерве у обрачунском периоду на свега 80%
- Повећање каматне стопе на своје благајничке записе за 1,9 - 2,9% (нпр. за 60 дана 18,9% на годишњем нивоу)
- Убрзано повлачење депозита НБС из комерцијалних банака

...и сада је Влада на потезу

- Да предузме све расположиве мере у циљу сузбијања пораста цена
- Да дефицит у 2004. години не пређе ниво од 30 милијарди динара, као што је договорено са ММФ-ом
- Да се обезбеди реално финансирање дефицита путем:
 - убрзавања приватизације,
 - реализације већ уговорених кредита који се не исплаћују због кашњења законодавне активности.

Шта НБС очекује до краја године

- Курс: стабилан
- Инфлација: једноцифрена у случају да не буде додатних екстерних шокова
- Девизне резерве: константне

**Народна банка Србије ће и у будућности, као и до сада,
предузети све мере како би се монетарном и девизном
политиком утицало на смањење инфлације!**